

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 11. juna 2018. godine
Br. ref.: RK 1277/18

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI146/16

Подносилац

Ljubinko Stojković

**Ocena ustavnosti rešenja [CN. br. 9/2013] Osnovnog suda u Uroševcu –
ogranak Štrpc od 6. septembra 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

у сastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Подносилац захтева

1. Zahtev je podneo Ljubinko Stojković iz sela Jažince, opština Štrpc (u daljem tekstu: подносилац захтева).

Osporena odluka

2. Podnositelj zahteva osporava rešenje [CN. br. 9/2013] Osnovnog suda u Uroševcu – ogranku u Štrpcu (u daljem tekstu: Osnovni sud) od 6. septembra 2016. godine, u vezi sa podnosičevim „predlogom za uređenje međe“ između njegove imovine i imovine njegovih suseda.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja, kojim su navodno povređena prava i slobode podnosioca zahteva garantovana članom 35. [Sloboda kretanja] i članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava i članovima 22. i 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 12. decembra 2016. godine, podnositelj je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 16. januara 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Arta Rama-Hajrizi (sudija) i Gresa Caka-Nimani (sudija).
7. Dana 03. marta 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva.
8. Istog datuma, Sud je dostavio kopiju zahteva Osnovnom суду i tražio da podnese komentare o zahtevu, ako ih ima, u roku od 7 dana.
9. Dana 16. marta 2017. godine, Osnovni sud je podneo komentare o zahtevu i priložio kopiju kompletног dosijea predmeta.
10. Dana 05. aprila 2017. godine, Sud je odlučio da odloži razmatranje zahteva.
11. Dana 08. maja 2017. godine, Sud je tražio od podnosioca zahteva da popuni formular zahteva i podnese kopije svih relevantnih sudskeh odluka i druga dokumenta u vezi sa zahtevom.
12. Dana 30. maja 2017. godine, podnositelj zahteva je podneo popunjeno formular zahteva i određeni broj dokumenata u prilog svom zahtevu.
13. Dana 30. maja 2018. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

14. Dana 23. aprila 1965. godine [P. br. 52/65], Opštinski sud u Uroševcu je odlučio o graničnoj liniji između imovine pravnog prethodnika podnosioca zahteva i četiri suseda, kao i o korišćenju pristupnog puta ovoj imovini.
15. Dana 09. aprila 1966. godine [GZ-740/65], Okružni sud u Prištini je odbacio žalbu jednog od suseda i potvrdio rešenje [P. br. 52/65] Opštinskog suda u Uroševcu.
16. Dana 29. maja 1967. godine [P. br. 319/67], Opštinski sud u Uroševcu je naložio jednom od suseda da ukloni blokadu pristupnog puta do imovine pravnog prethodnika podnosioca zahteva.
17. Dana 27. aprila 1969. godine, Opštinski sud u Uroševcu je izdao "Dozvolu za izvršenje", kojom se ovlašćuje pravni prethodnik podnosioca zahteva da nastavi sa deblokadom pristupnog puta do imovine.
18. Neutvrđenog datuma, podnositelj zahteva je nasledio imovinu. Navodno, granična linija između imovine podnosioca zahteva i njegovih suseda je često bila uzrok spora, a podnositoci zahteva je pristup njegovoj imovini bio redovno blokiran.
19. Dana 26. septembra 2013. godine, podnositelj zahteva je podneo predlog Osnovnom суду за regulisanje granične linije svoje imovine sa imovinom svojih suseda na osnovu rešenja Opštinskog suda u Uroševcu od 23. aprila 1965. godine i dozvole za izvršenje Opštinskog suda u Uroševcu od 27. aprila 1969. godine.
20. Neutvrđenog datuma, Osnovni sud je *ex officio* imenovao veštaka za geodeziju da pomogne u identifikaciji granične linije. Osnovni sud je obavestio strane o ovom imenovanju.
21. Dana 27. aprila 2016. godine, Osnovni sud je održao sednicu na kojoj je veštak za geodeziju predstavljen stranama. U dogovoru sa strankama i veštakom za geodeziju, Osnovni sud je odlučio da poseti lice mesta, što je odmah i urađeno.
22. Dana 13. jula 2016. godine, Osnovni sud je održao sednicu na kojoj je veštak za geodeziju objasnio da postoje razlike između dostupnih informacija na mapama iz '60-ih godina, katastarskih mapa i trenutne situacije na licu mesta. Veštak je ukazao na to da je imao troškove za pribavljanje ovih informacija. Osnovni sud je naložio podnositoci zahteva da plati troškove veštaka.
23. Dana 22. avgusta 2016. godine, Osnovni sud je održao sednicu na kojoj je potvrdio da je podnositelj zahteva platilo troškove veštaka. Veštak za geodeziju je predstavio svoje veštačenje. Osnovni sud je odlučio da se vrati na lice mesta kako bi označio graničnu liniju.
24. Dana 6. septembra 2016. godine, Osnovni sud je održao sednicu na licu mesta zajedno sa strankama, veštakom za geodeziju i službenicima Kosovske policije. Veštak za geodeziju je postavio granične tačke za graničnu liniju, postavili su

markere i slikali. Nekoliko graničnih tačaka još nije obeleženo i očigledno je da je dogovoren da će se to uraditi kasnije. Osnovni sud je pozvao sve prisutne da potpišu zapisnik o sednici.

25. Podnositelj zahteva je tražio od veštaka da istakne i granice pristupnog puta i ustanovi službenost koja mu omogućava pristup svojoj imovini. Osnovni sud je odbacio taj zahtev, odlučujući:

“Na kraju, [podnositelj zahteva] je tražio postavljanje granične linije za put koji nije predmet njegovog predloga. Sud je odbio zahtev [podnosioca] da diskutuje o pravu službenosti uz obrazloženje da to nije predmet predloga.”

26. Podnositelj zahteva se nije složio sa rešenjem Osnovnog suda o graničnoj liniji i u pogledu pristupnog puta i službenosti. Podnositelj zahteva je odbio da potpiše zapisnik sa sednice Osnovnog suda.

27. Slučaj podnosioca zahteva je još uvek u postupku pred Osnovnim sudom.

Navodi podnosioca

28. Podnositelj zahteva tvrdi da mu je Osnovni sud svojim rešenjem [CN. br. 9/2013] od 6. septembra 2016. godine povredio pravo na imovinu garantovano članom 46. [Pravo na imovinu] Ustava, jer je Osnovni sud promenio graničnu liniju između njegove imovine i imovine njegovih suseda. Svojim rešenjem o uspostavljanju nove granične linije, Osnovni sud je značajno uticao na imovinu podnosioca zahteva.
29. Podnositelj zahteva navodi da je tražio od Osnovnog suda da potvrди graničnu liniju kao što je utvrđena rešenjem Opštinskog suda u Uroševcu (P. br. 52/65) od 23. aprila 1965. godine i izvršena rešenjem Opštinskog suda u Uroševcu [P. br. 319/67] od 29. maja 1967. godine. Podnositelj zahteva navodi da je Osnovni sud ignorisao njegov zahtev.
30. Osim toga, podnositelj zahteva navodi da mu je Osnovni sud, odbacivanjem njegovog zahteva za utvrđivanje granične linije pristupnog puta i odlučivanjem o službenosti koja mu dozvoljava pristup preko imovine svojih suseda, svojim rešenjem blokirao pristup svojoj imovini i na taj način povredio pravo na slobodu kretanja garantovano članom 35. [Sloboda kretanja] Ustava.
31. Podnositelj zahteva traži od Suda da mu vrati prethodna imovinska prava i pravo na pristup svojoj imovini.

Prihvatljivost zahteva

32. Sud prvo ispituje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti propisane u Ustavu i dalje utvrđene u Zakonu i Poslovniku.
33. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

34. Sud se poziva i na član 47.2 Zakona, koji propisuje:
- “2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”*
35. Sud se u nastavku poziva na pravilo 36 (1) (b) Poslovnika, koje propisuje:
- “(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:*
- [...]*
- b) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.”*
36. Sud primećuje da podnositelj u svom zahtevu tvrdi da mu je Osnovni sud povredio prava na imovinu i slobodu kretanja svojim rešenjem o graničnoj liniji njegove imovine i odbijanjem da odluči o graničnoj liniji njegovog pristupnog puta i službenosti koja mu omogućava da pređe preko imovine svojih suseda.
37. Sud primećuje da je postupak podnosioca zahteva u vezi sa njegovim predlogom za regulisanje granične linije još uvek u toku pred Osnovnim sudom.
38. Shodno tome, Sud smatra da podnositelj zahteva još uvek nije iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom na Kosovu, gde bi mogao da podnese svoje žalbe u vezi sa njegovim pravima na imovinu i slobodu kretanja.
39. Obrazloženje pravila o iscrpljenosti je da pruži nadležnim organima, uključujući i redovnim sudovima, mogućnost da spreče ili uklone navodne povrede Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da kosovski pravni poredak obezbeđuje delotvorna pravna sredstva za povredu ustavnih prava. Ovo je važan aspekt supsidijarnog karaktera Ustava (vidi: rešenje o neprihvatljivosti AAB-RIINVEST LLC, Priština protiv Vlade Republike Kosovo, KI41/09 od 21. januara 2010. godine, i vidi: *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 28. jula 1999. godine, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94).
40. Kao rezime, Sud smatra da u ovom slučaju ne postoji konačna odluka nadležnog organa koja bi mogla biti predmet ocene Ustavnog suda, s obzirom da podnositelj zahteva nije iscrpeo sva delotvorna pravna sredstva predviđena zakonom na Kosovu.
41. Stoga, zahtev treba da se odbaci kao neprihvatljiv, jer podnositelj zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom, kao što je propisano u članu 113.7 Ustava, članu 47.2 Zakona i pravilu 36 (1) (b) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113 (1 i 7) Ustava, članom 47.2 Zakona i pravilom 36 (1) (b) i 56 (2) Poslovnika, na sednici održanoj 30. maja 2018. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

